Kontrola podmíněnosti 2017

Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.,
Havlíčkova 2787/ 121, 767 01 Kroměříž,
www.vukrom.cz
Olga Denešová
denesova@vukrom.cz
737 646 786

D O T A C E

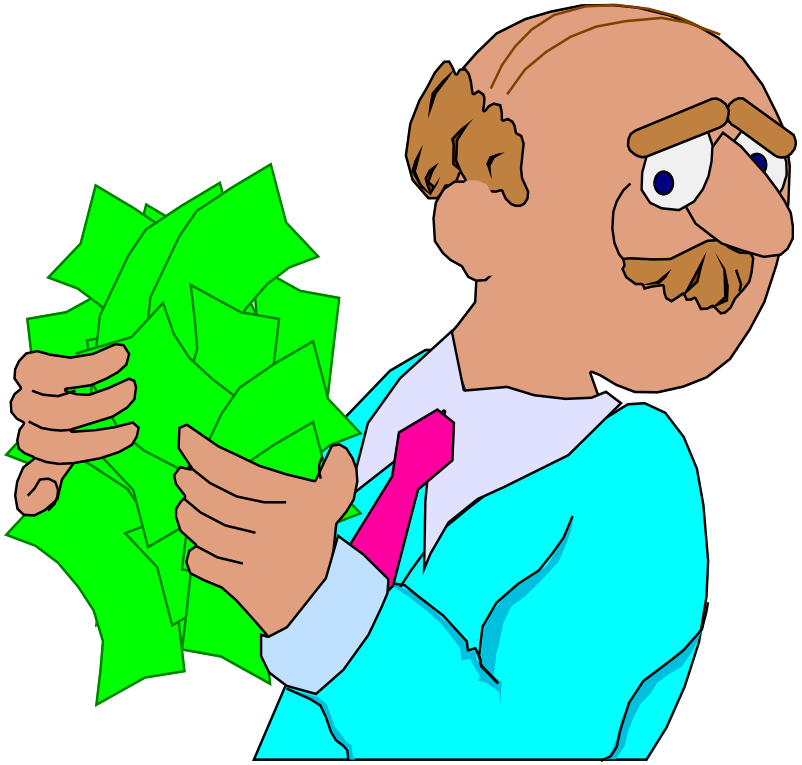

Dodržování stanovených legislativních předpisů

je

podmínkou

pro výplatu zemědělských podpor!

Již od roku 2009!

- **A platí to i pro nové období 2014 – 2020 !!!**

Kontrola podmíněnosti - legislativní rámec

Nařízení vlády č. 309/2014 Sb.,

o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor

+

NV č. 307/2014 Sb.,

o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů – ruší NV č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů KP

účinnost od 1.1.2015

Nařízení vlády č. 50/2015 Sb.,

o stanovení některých

podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům (NV k PP),

návrh ve veřejném připomínkovém řízení, do 02.01.2015

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013**, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky - účinnost od 01.01.2015 - přímo platný předpis !!!

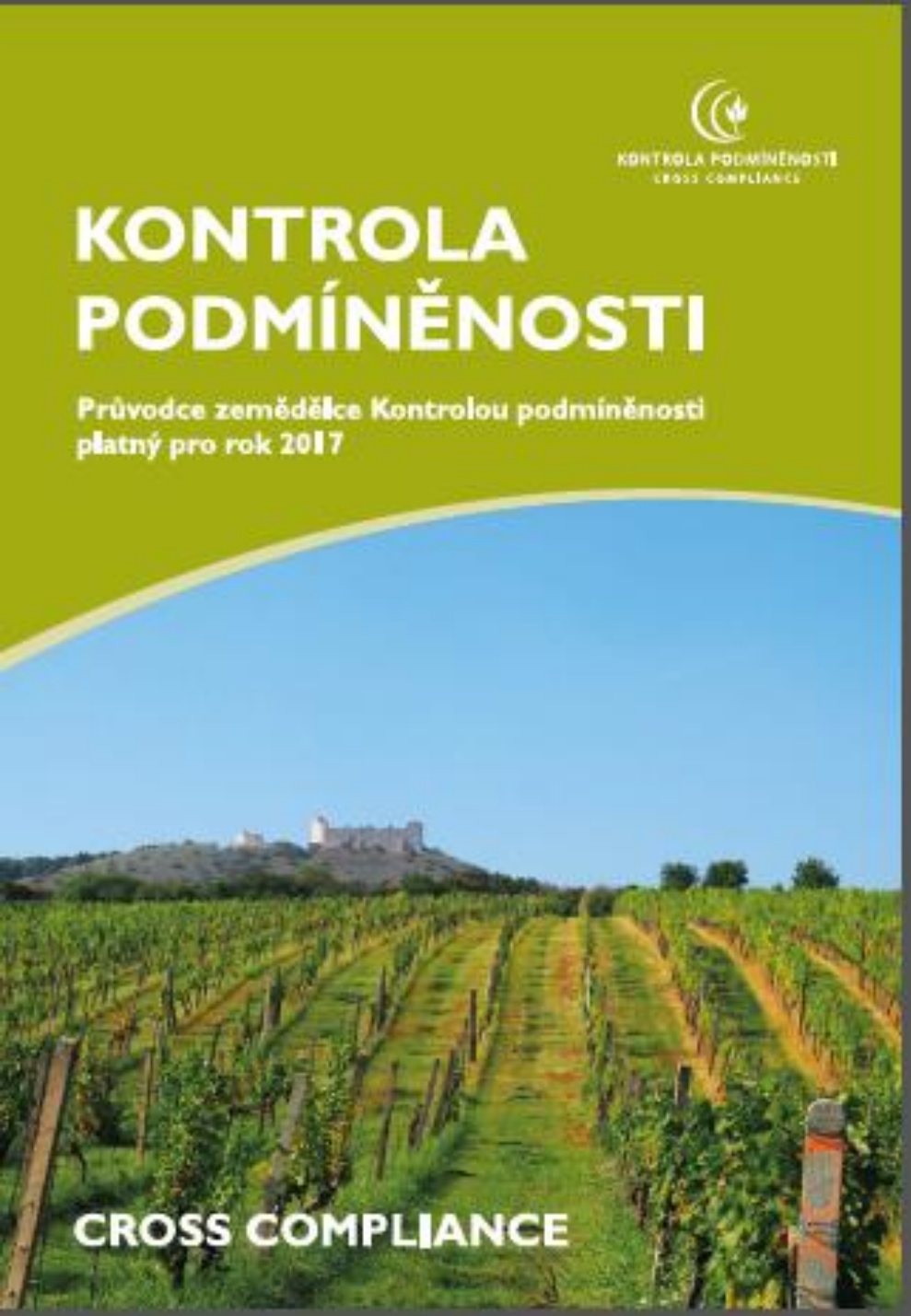

PROCES KONTROLY A VYHODNOCENÍ KONTROLY PODMÍNĚNOSTI

Proces kontroly upravuje zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

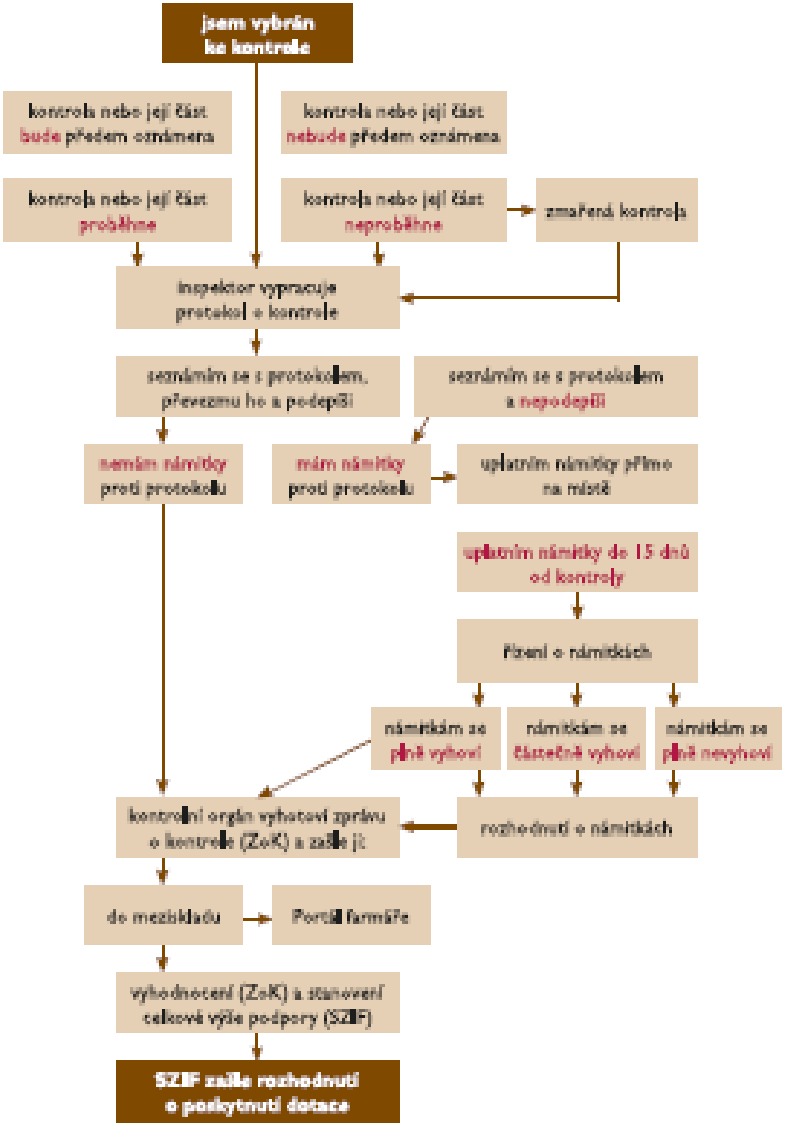

LPIS: zemědělské kultury
(NV č. 307/2014 Sb.)

- Od 01.01.2015 – úprava definic zemědělských kultur
- **Orná půda** - nové členění
- **R = standardní orná půda**
- **G = travní porost** (na orné půdě, do 5 let)
- **U = úhor** (max. 3 roky, min 1x za rok pasen nebo posečen, příp. je bez porostu)

- **Trvalý travní porost (T)** – travní porost starší než 5 let
- **Sady (S)**
- min. 100 stromů na 1 ha, šíře meziřadí max. 12 m
- min. 800 keřů na 1 ha, šíře meziřadí max. 5 m
- Sady nesplňující tyto požadavky = **jiná trvalá kultura (J)**

- V **AEKO** je plánováno, že dotace na **Ošetřování travních porostů** bude poskytována pouze na **trvalé travní porosty**!

Zemědělské kultury v LPIS

Zemědělské kultury do 31.12.2014	Zemědělské kultury od 01.01.2015
Orná půda **R**	Standardní orná půda **R**
	Úhor **U**
Travní porost - ostatní **TO**	Travní porost *(na orné půdě)* **G**
Travní porost - stálá pastvina **TSP**	Trvalý travní porost **T**
Vinice **V**	Vinice **V**
Chmelnice **C**	Chmelnice **C**
Sad **S**	Sad **S**
Školka **K**	Školka **K**
Porost rychle rostoucích dřevin **D**	Rychle rostoucí dřeviny **D**
	Jiná trvalá kultura **J**
Rybník **B**	Rybník **B**
Zalesněná půda **L**	Zalesněná půda **L**
Jiná kultura **O**	Jiná kultura **O**
Zelinářská zahrada **Z**	
	Mimoprodukční plocha **M**

CO JE KONTROLA PODMÍNĚNOSTI?

- Vyplácení přímých plateb a dalších podpor vyjmenovaných v Přehledu podpor v roce 2017 je „podmíněno“ plněním stanovených pravidel.

- Pravidla podmíněnosti tvoří požadavky na hospodaření (PPH) podle právních **předpisů Unie** a **normy pro dobrý zemědělský a environmentalní stav půdy** (DZES**)** stanovené na **vnitrostátní úrovni.** Problematika kontroly podmíněnosti je zahrnuta do **tři skupin** jenž se týkají:

  1. **životního prostředí, změny klimatu a dobrého zemědělského stavu půdy**

  2. **Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin**

  3. **Dobrých životních podmínek zvířat**

PODMÍNĚNOST

GAEC, SMR - DZES,PPH

TÉMATA:

- **Voda**
- **Půda** a zásoby **uhlíku**
- **Biologická rozmanitost**
- **Krajina** – minimální úroveň péče
- **Bezpečnost potravin**
- **Identifikace a evidence zvířat**
- **Nákazy zvířat**
- **Animal welfare**

Změny kontroly podmíněnosti od roku 2015

- **Požadavky a Standardy**

- U stanovených požadavků a standardů k plnění podmínek podmíněnosti dochází k úpravě označení a změně číslování.

SMR *(**S**tatutory **M**anagement **R**equirements)* zákonné požadavky na hospodaření se mění na **PPH** *(**P**ovinné **P**ožadavky na **H**ospodaření)*.

GAEC *(Good Agricultural and Environmental Conditions)*, se mění na uváděny pod zkratkou **DZES** *(**D**obrý **Z**emědělský a **E**nvironmentální **S**tav)*.

Požadavky se vztahují na:

- ❑ příjemce přímých plateb
- ❑ příjemce některých podpor Programu rozvoje venkova (PRV)
- ❑ příjemce některých podpor podle nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013 (např. restrukturalizace a přeměna vinic)

Změny v cross compliance od roku 2015

Hlavní změny proti stavu do roku 2014:

Standardy **DZES** *(GAEC)* **již netvoří samostatnou oblast** podmíněnosti, ale jsou společně se PPH *(SMR)* **zařazeny do příslušných oblastí.**

Do podmíněnosti již nejsou zařazeny požadavky

- Kalová směrnice (SMR 3)
- Ohlašování nákaz (SMR 13, 14, 15), mimo TSE. *Transmisivní spongiformní encefalopatie*
- Použití hnojiv a POR (5a/AEO 1-6 a 8a/AEO 7-10)

Tyto požadavky však pro splnění podmínek agroenvironmentálně-klimatických opatření v rámci Programu rozvoje venkova na období 2014 - 2020 ***zůstávají nadále platné****.*

- **Byl zrušen zákaz rozorávání travních porostů** (ale jsou stanoveny oblasti, kde nelze rozorávat v rámci platby za ozelenění - *Natura 2000, zóna CHKO a NP, které se nenacházejí v oblastech Natura 2000, národní přírodní památky, národní přírodní rezervace a přírodní památky,pásy o šířce minimálně 12 m, které přiléhají k vodnímu útvaru****, silně erozně ohrožená půda****, v LPIS vymezené podmáčené a rašelinné louky****, třetí aplikační pásmo zranitelných oblastí dusičnany****.(řešeno v greeningu)*
- **Byla zrušena podmínka minimální péče o travní porosty** (neplatí výška porostu 30 cm po 31.10.).
- Součástí standardů **DZES bude kontrola vzdáleností u postřiků ve vztahu k vodním organizmům**

Přehled změn označení standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu:

2014	navazující standardy 2015
GAEC 1 eroze na svažitých pozemcích	*ukončen k 31. 12. 2014*
GAEC 2 a) a **b)** eroze	**DZES 5 a)** a **b)** eroze
GAEC 3 a) nebo **b)** organické složky půdy	**DZES 6 a)** nebo **b)** organické složky půdy
GAEC 4 pálení bylinných zbytků	**DZES 6** první část - pálení bylinných zbytků
GAEC 5 zákaz zásahů na zaplavené půdě vodou	*ukončen k 31. 12. 2014*
GAEC 6 krajinné prvky	**DZES 7 a)** krajinné prvky + zákaz řezu dřevin
GAEC 7 invazní rostliny	**DZES 7 b)** invazivní rostliny
GAEC 8 zákaz rozorání	*ukončen k 31. 12. 2014*
GAEC 9 péče o travní porosty	*ukončen k 31. 12. 2014*
GAEC 10 zavlažovací soustavy	**DZES 2** zavlažovací soustavy
GAEC 11 ochranné pásy podél vodních toků	**DZES 1 a)** 3 m a svažité pozemky 25 m **b)** ochranná vzdálenost při aplikaci POR
GAEC 12 ochrana podzemních vod	**DZES 3 a), b), c), d)** ochrana podzemních vod
x	**DZES 4 a)** nebo **b)** nebo **c)** minimální pokryv půdy

Zařazení standardů CC – tři oblasti

Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský stav půdy		
Voda	SMR 1	Požadavky nitrátové směrnice (články 4 a 5)
	GAEC 1	Zařazení ochranných pásů podél vodních toků
	GAEC 2	Využití vody k zavlažování půdy
	GAEC 3	Ochrana vod před závadnými látkami
Půda a zásoba uhlíku	GAEC 4	Minimální pokryv půdy
	GAEC 5	Eroze půdy
	GAEC 6	Organická hmota v půdě, včetně zákazu vypalování strnišť na orné půdě
Biologická rozmanitost	SMR 2	Natura 2000 – Ptačí oblasti
	SMR 3	Natura 2000 – Evropsky významné lokality
Krajina, minimální úroveň péče	GAEC 7	Zachování krajinných prvků
Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin		
Bezpečnost potravin	SMR 4	Potravinové právo
	SMR 5	Zákaz používání některých látek
Identifikace a evidence zvířat	SMR 6	Evidence a označování prasat
	SMR 7	Evidence a označování skotu
	SMR 8	Evidence a označování ovcí a koz
Nákazy zvířat	SMR 9	Stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a vymýcení BSE
Přípravky na ochranu rostlin	SMR 10	Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh
Dobré životní podmínky zvířat		
Dobré životní podmínky zvířat	SMR 11	Minimální požadavky na ochranu telat
	SMR 12	Minimální požadavky na ochranu prasat
	SMR 13	Ochrana zvířat chovaných pro hospodářské účely

Nařízení vlády č. 48/2017 Sb.,

NOVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA KONTROL PODMÍNĚNOSTI

ZMĚNA POSTUPU VYHODNOCOVÁNÍ POCHYBENÍ:

- **opouští se** systém vyhodnocování **míry pochybení za předpis**
- nově bude **hodnocen** **k a ž d ý**
- **p o ž a d a v e k s a m o s t a t n ě**

- **Důvod změny sankčního systému:** *auditní nález Evropské komise v roce 2016 – podle ní celkově shovívavý postup vyhodnocení, kritizovaný poměrný systém vyhodnocení, nejčastější sankce 0% a 1%*

  *Za **porušení cc** by měla být podle komise **minimálně 3% sankce***

ZÁKLADNÍ ZMĚNY SYSTÉMU VYHODNOCOVÁNÍ

Cíl: udělení zpravidla 3% sankce

každý požadavek je hodnocen **zvlášť podle následně uvedené tabulky**

kombinace kritérií**: rozsah, závažnost, trvalost**

hodnota snížení dotace již z kombinace, **nemusí se nic bodovat ani přepočítávat** na procenta

Tabulka hodnocení podle kritérií

		TRVALOST	
ROZSAH	**ZÁVAŽNOST**	**neodstranitelná**	**odstranitelná**
	malá	**1**	**1**
Malý rozsah	střední	**3**	**1**
	velká	**3**	**3**
	malá	**3**	**1**
Střední rozsah	střední	**3**	**3**
	velká	**5**	**3**
	malá	**3**	**3**
Velký rozsah	střední	**5**	**3**
	velká	**5**	**5**

ZMĚNA POSTUPU VYHODNOCOVÁNÍ POCHYBENÍ

Nařízení vlády č. 48/2017 Sb.,

ÚMYSLNÉ PORUŠENÍ

- Pokud je zjištěno úmyslné porušení, snížení má představovat **zpravidla 20%** (obdobné pravidlo jako 3%)
- Obdobně jako v předchozí tabulce je vyhodnoceno každé úmyslné porušení zvlášť, namísto 1%, 3% a 5% jsou však aplikovány: 15%, 20% a 60% (§ 4 odst. 1 nařízení vlády)
- V případě **velkého rozsahu, závažnosti, a trvalosti dotace nebude poskytnuta vůbec** a to ani v následujícím kalendářním roce (§ 4 odst. 2 nařízení vlády)

DALŠÍ ZMĚNY V SYSTÉMU VYHODNOCOVÁNÍ – EWS

- **Systém včasného varování - 0 % sankci** je možné uložit pouze při **prvním porušení** *(§ 4 odst. 4 nařízení vlády)*
- **Porušení musí být v malém rozsahu a závažnosti a trvání** a pouze u požadavků, které nepředstavují přímé nebezpečí pro **zdraví lidí nebo zvířat.**
- Současně by porušení mělo být takového charakteru, aby bylo **možno uložit nápravné opatření**
- **0 % sankce** lze uložit pouze tehdy, je-li **nápravné opatření splněno**

ZMĚNA POSTUPU VYHODNOCOVÁNÍ POCHYBENÍ

Nařízení vlády č. 48/2017 Sb.,

DALŠÍ ZMĚNY V SYSTÉMU VYHODNOCOVÁNÍ

- Zrevidovány požadavky, které představují **přímé nebezpečí na zdraví lidí nebo zvířat** – nově toto **kritérium** uvedeno **v hodnotící tabulce** ke každému požadavku v příloze č. 3 a 4 – *u těchto požadavků* ***nelze*** *uplatnit systém včasného varování byť by bylo uloženo nápravné opatření a toto bylo splněno*
- **Porušení**, které vzniklo **při vědecké nebo výzkumné činnosti kontrolní orgán nehodnotí** *(§ 3 odst. 5 nařízení vlády)*
- musí však být prokazatelně doloženo písemným dokladem (např. smlouvou o projektu, potvrzený projektový záměr jehož součástí jsou příslušné aktivity, které vedou k porušení požadavku apod.),

MAXIMÁLNÍ VÝŠE SANKCE

- **Porušení z nedbalosti**
  snížení má představovat zpravidla **3 %, max. 5 %,**
- **Úmyslné porušení**
  snížení má představovat zpravidla **20 %, max. 100 %,**
- **Opakované porušení**
  snížení má představovat max. **15 %,** po dosažení této hranice se jedná o tzv. úmysl z **opakování (sankce dle úmyslného porušení),**
- **Zmaření kontroly –** neposkytnutí součinnosti při kontrole ze strany kontrolovaného subjektu (neumožnění kontroly i jen jednoho požadavku)
  žádost o dotace se zamítne **(100 % sankce).**

Vztah Kontroly podmíněnosti a ostatních kontrol

- Pokud u kontrolovaného subjektu, který nebyl cíleně vybrán ke Kontrole podmíněnosti, proběhne kontrola dodržování **národní legislativy** a bude při ní zjištěno porušení kontrolovaného požadavku podmíněnosti, **může mít toto porušení dopad na výši některých požadovaných podpor.**

Upozornění:

Porušení požadavků Kontroly podmíněnosti znamená současné porušení i požadavků národních právních předpisů a proto jejich nedodržením se žadatel vystavuje také možnému postihu i za toto porušení. **Krácení (snížení) výše podpory nenahrazuje správní pokutu** ani jakoukoli jinou sankci, která může být udělena dozorovou organizací nebo soudem za porušení národních právních předpisů.

Kontrola podmíněnosti

- **Propojenost systému pro dozorové orgány** (skladová karta – ÚKZÚZ srovnává s evidencí hnojiv, ústřední evidence zvířat, posouzení produkci statkových hnojiv)

- Kontrola **administrativní část, šetření v terénu –** podklady LPIS (některé informativní charakter), **dálkový průzkum Země**, letecké snímky - pálení bylinných zbytků, historické snímky – krajinné prvky)

Strukturní prvky zemědělské krajiny

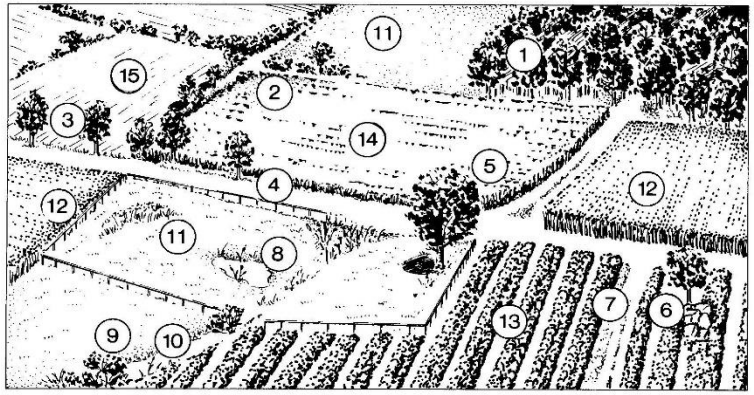

1 = les
2 = živý plot
3 = alej
4 = násep
5 = solitéra
6 = kupa kamení
7 = kraj cesty
8 = mokřad
9 = křovina
10 = potok
11 = pastvina
12 = pole
13 = pole
14 = pole
15 = pole

Povinné Požadavky na Hospodaření - PPH

Povinné požadavky na hospodaření

PPH 1	nitrátová směrnice
PPH 2	ochrana ptáků
PPH 3	ochrana EVL
PPH 4	potravinové právo
PPH 5	zákaz používání hormon. látek
PPH 6	označování a evidence prasat
PPH 7	označování a evidence skotu
PPH 8	označování a evidence ovcí a koz
PPH 9	TSE
PPH 10	přípravky na ochranu rostlin
PPH 11	ochrana telat
PPH 12	ochrana prasat
PPH 13	ochrana hospodář. zvířat

Podmínky pro zachování dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES)

definuje každý členský stát podle národních specifik

- jsou nově řešeny jen v rámci **s e d m i s t a n d a r d ů**, které se týkají:

DZES 1. ochranných pásů podél vodních toků (GAEC 11)

DZES 2. zavlažovacích soustav (GAEC 10)

.

DZES 3. ochrany **podzemních vod** před znečištěním, (GAEC 12)

DZES 4. minimálního **pokryvu půdy.** (GAEC 1)

DZES 5. minimální úrovně obhospodařování půdy k omezování **eroze** (GAEC 2)

DZES 6a, 6b. zachování úrovně **organických složek půdy**, včetně zákazu **vypalování strnišť**, (GAEC 3+4)

DZES 7. zachování krajinných prvků, zákaz řezu v období hnízdění a odchovu mláď, opatření proti invazním druhům rostlin. (GAEC 6 +7)

DOZOROVÉ ORGANIZACE – kontrola podmíněnosti

- Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)
- Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)
- Česká plemenářská inspekce (ČPI)
- Státní veterinární správa (SVS)
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

DOZOROVÉ ORGANIZACE – předmět kontroly

- **Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)** kontroluje podmínky Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (**DZES 2** *(zavlažování)*, **DZES 4** *(minimální pokryv půdy)*, **DZES 5** *(eroze)*, **DZES 6** *(pálení a org. složky půdy)* a **DZES 7** *(krajinné prvky)*);
- **Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření **PPH 2** *(ochrana ptáků)* a **PPH 3** *(ochrana EVL)* v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a Dobrého zemědělského a environmentálního stavu;
- **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření **PPH 1** *(nitrátová směrnice)* v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a Dobrého zemědělského a environmentálního stavu; v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin patří do jeho působnosti požadavky **PPH 10** *(přípravky na ochranu rostlin)* a participuje na kontrole požadavků **PPH 4** *(potravinové právo)*, **PPH 9** *(TSE)* a delegovaně provádí kontroly standardu **DZES 1** *(ochranné pásy podél vod)* a **DZES 3** *(ochrana podzemních vod)*.
- **Česká plemenářská inspekce (ČPI)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření **PPH 6, 7, 8** *(evidence a označování zvířat)* v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Státní veterinární správa (SVS)** se podílí na kontrole povinných požadavků na hospodaření **PPH 4 a 9** (potravinové právo, TSE) a od Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL) převzala gesci nad kontrolami požadavků **PPH 5** *(zákaz používání některých látek v chovech zvířat)* v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dále provádí kontrolu plnění požadavků **PPH 11, 12 a 13** *(welfare zvířat)* z oblasti Dobré životní podmínky zvířat;
- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)** participuje na kontrole povinných požadavků na hospodaření **PPH 4** v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin.

Co bude zejména hodnoceno:

- Kontrola ověřuje **aktuální stav v terénu**, a to na **veškeré** zemědělské půdě skutečně obhospodařované žadatelem.

- Kontrola vychází z evidence dílu půdního bloku (LPIS) s podkladem leteckých ortofotografických snímků. Kontrola může být prováděna prostředictvím dálkového průzkumu Země **(DPZ)** a/nebo fyzickou kontrolou na místě **(FKNM)** a formou **administrativní kontroly**.

- DPZ kontrola probíhá nad časovou řadou **aktuálních družicových snímků** pořízených v příslušném roce a je případně doplněna ověřením stavu DPB v terénu při **rychlých polních návštěvách**. Při administrativní kontrole se ověřují informace vztahující se k předmětu příslušné podpory (např. informace z LPIS) a při FKNM je vždy prováděno šetření v terénu.

Standardy Dobrého zemědělského stavu půdy (DZES)

- Standardy Dobrého zemědělského stavu půdy (DZES) zajišťují **zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí** . Jsou definovány v nařízení vlády č.309/2014 Sb. o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor a jejich dodržování je pro zemědělce žádající o zemědělské dotace v České republice povinné od roku 2004.

- Standardy DZES **individuálně definují** členské země Evropské unie na základě rámce stanoveného v příloze č, II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, jež obsahuje tyto technické okruhy: **voda, půda, zásoba uhlíku, krajina, minimální úroveň péče**
- V období 2014 – 2020 jsou nově řešeny jen v rámci **sedmi standardů**

  VODA- (DZES 1- pásy, DZES 2-zavlažování, DZES 3 - závadné látky)

  PŮDA – (DZES 4. min. pokryv, DZES 5- eroze)

  ORGANICKÁ HMOTA V PŮDĚ – (DZES 6 – organické složeky půdy, zákazu vypalování)

  KRAJINA, MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PÉČE – (DZES 7- KP, invazivní plevele)

DZES 1

Dodržení ochranných pásů podél vodních toků

(GAEC 11 - *voda***)**

kontroluje : ÚKZÚZ

Standard obsahuje **tři požadavky** na zachování ochranného pásu podél vodních toků uvnitř i vně zranitelných oblastí

Žadatel na jím užívaném dílu půdního bloku sousedícím s útvarem povrchových vod splňuje podmínky pro aplikaci hnojiv a přípravků na ochranu rostlin ve stanovených pásmech vymezených kolem vodních útvarů a

a) **zachová** uvnitř i vně zranitelných oblastí ochranný pás nehnojené půdy stanovený v souladu s § 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb. **o šířce nejméně 3 m** od břehové čáry; u dílu půdního bloku s průměrnou sklonitostí převyšující **7 stupňů** ochranný pás o šířce **nejméně 25 m** od břehové čáry s tím, že v něm **nebudou užita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, a**

b) dodrží při aplikaci přípravku na ochranu rostlin **stanovenou ochrannou vzdálenost** za účelem ochrany vodních organismů od břehové čáry.

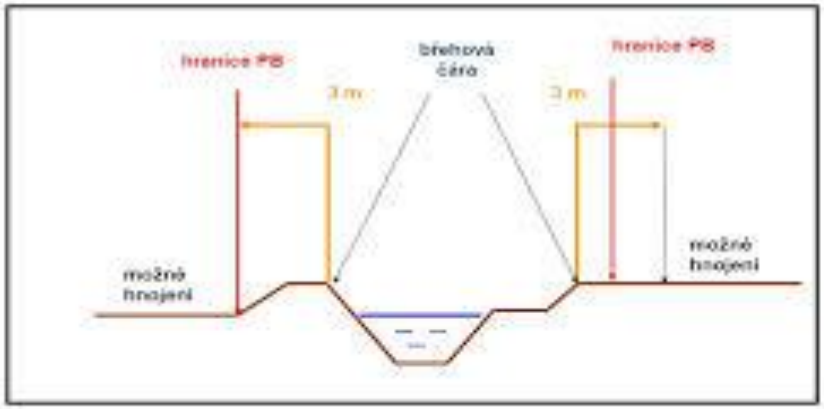

§ **49 vodního zákona:** „…**břehová čára** je určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat korytem vodního toku, aniž se vylévá do přilehlého území.“

DZES 1

Dodržení ochranných pásů podél vodních toků

HNOJIVA, POR

(GAEC 11)

- doplnění ochranného pásu v šíři 25 m u svažitých pozemků nad 7°
- zohlednění ochranných vzdáleností pro ochranu vodních organismů u použitých přípravků na ochranu rostlin
- sladění s legislativními požadavky (nitrátová směrnice a zákon o rostlinolékařské péči)
- platí uvnitř i vně zranitelných oblastí

Zákaz použití POR ve stanovené ochranné vzdálenosti od břehové čáry – etiketa POR

- omezení postřiků na svažitých pozemcích 3°– **SPLACH**
- omezení postřiků u vody – **ULET**

Zákaz a omezení hnojení se netýká pastvy HZ (pastva je v těchto pásmech povolena).
Musí však být zabráněno vstupu zvířat do povrchového trvalého vodního toku (optimálně za pomocí ohradníků).
Omezení rovněž neplatí pro aplikaci tzv. pomocných látek a ponechání rostlinných zbytků.

Kontrola: Co bude zejména hodnoceno

- **DZES 1 = Hospodaření s hnojivy + POR ve stanovených ochranných pásmech vodních zdrojů**

Co bude ÚKZÚZ při kontrole požadovat:

- **Výskyt <u>hnojiva</u> v ochranném pásmu 3 m** bude inspektory prověřován **<u>pouze v terénu</u>** (není povinnost zaznamenávat nehnojené pásy do evidence)

  (zakázána je aplikace všech hnojiv -včetně hnojiv statkových. Nevztahuje se na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastě nebo při jejich jiném pobytu na travních porostech a na statková hnojiva rostlinného původu, tedy ponechané skliditelné rostlinné zbytky. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do vodního toku (optimálně za pomoci ohradníků).

- u **25 m pásu** u pozemků nad 7°k vodě může být provedena kontrola evidence hnojení, ze které musí být zřejmé **<u>snížení aplikované výměry</u>** v případě hnojení tekutými hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem (jedná se např. o kejdu či digestát).
- Předložení **záznamů** (evidence) o aplikovaných POR a použití hnojiv, **doklady o nákupu POR a hnojiv**
- Ke kontrole budou inspektoři využívat **podklady z LPIS**, a to informace o pozemcích (DPB), které kontrolovaný subjekt obhospodařuje a sousedí s útvary povrchových vod.
- Možnost **odběru vzorků** při podezření na aplikaci!

Kontrola: Co bude zejména hodnoceno

- záznamy (evidence) o aplikovaných POR a použitých hnojivech, použití přípravků v souladu s pokyny k ochraně vodních organismů
- u vybraných pozemků (DPB sousedících s povrchovou vodou), na nichž byl použit přípravek s omezením z důvodu ochrany vodních organismů, bude kontrolován stav porostů s ohledem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin) v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu),
- možnost zkrácení ochranné vzdálenosti použitím protiúletového zařízení (trysky s omezením úletu např.90 %) pro vybraný DPB sousedící s povrchovou vodou, a to z hlediska
- zjištění konečné ochranné vzdálenosti od povrchové vody pro výpočet výměry neošetřené části pozemku z celkové výměry DPB,
- doklady o nákupu POR a hnojiv,
- v případě existujícího skladu POR a hnojiv skladová evidence (není povinná u statkových hnojiv),
- dále podklady z LPIS, a to informace o pozemcích (DPB), které kontrolovaný subjekt obhospodařuje a sousedí s útvary povrchových vod.

DZES 2

Povolení pro užívání zavlažovacích soustav

(GAEC 10 - *voda*)

Standard obsahuje požadavek na **držení povolení** k nakládání s vodami pro uživatele technických zařízení k zavlažování tj. těch, pro jejichž provoz je třeba **dodávat** elektrickou, mechanickou nebo jinou **energii**

Žadatel, který využívá v souladu s § 6 odst. 1 vodního zákona zvláštní technické zařízení k zavlažování, předloží pro tento účel **platné povolení** k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, které bylo vydáno v souladu s vodním zákonem.

Kontrolní otázka:

- ***Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami ?***

Povolení vydává na základě žádosti příslušný vodoprávní úřad.

Povolení platí omezenou dobu!

6 měsíců před skončením platnosti žádat znovu.

Závadné látky

- **Závadné látky** jsou obecně všechny látky, které mohou ohrozit jakost nebo zdravotní nezávadnost povrchových nebo podzemních vod. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí

V rámci závadných látek jsou definovány dvě skupiny:

- zvlášť nebezpečné závadné látky (zvláště nebezpečné látky“)
- nebezpečné závadné látky („nebezpečné látky“).

V zemědělství se zachází s **nebezpečnými látkami** (nikoliv tedy se zvlášť nebezpečnými látkami), mezi které patří zejména:

- **minerální oleje a ropné látky** (nafta, benzin apod.);
- **přípravky na ochranu rostlin**;
- **minerální dusíkatá a fosforečná hnojiva** (jednosložková i vícesložková);
- **organická**, příp. **organominerální hnojiva** a jejich výluhy (např. digestát z bioplynových stanic,
- **komposty** a jejich výluhy apod.);
- **statková hnojiva** (hnůj, kejda, močůvka, hnojůvka, silážní šťávy apod.).

DZES 3

Ochrana podzemních vod před znečištěním

(GAEC 12 - *voda)*

kontroluje : ÚKZÚZ

Standard obsahuje požadavky stanovené § 38 a 39 **vodního zákona** k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí při **manipulaci, skladování a vypouštění** závadných látek.

Žadatel v souladu s § 38 a § 39 vodního zákona, při **zacházení se závadnými látkami** podle předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor dodržuje **pravidla, vedoucí k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí**

a) při manipulaci se závadnými látkami zajistí ochranu povrchových a podzemních vod, blízkého okolí a životního prostředí a **zamezí** vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních bez platného povolení,

b) závadné látky **skladuje** tak, aby nedošlo k jejich **úniku**, popřípadě k jejich nežádoucímu **smísení** s odpadními nebo srážkovými vodami a zároveň zajistí, aby technický stav skladovacích zařízení závadných látek splňoval **kvalitativní požadavky vodního zákona**,

c) nejméně jednou za **5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zajistí **provedení zkoušky těsnosti potrubí** a nádrží určených pro skladování ropných látek, a

d) pro kontrolu zjišťování úniku skladovaných ropných látek vybuduje a provozuje odpovídající **kontrolní systém.**

Povinnosti při zacházení se závadnými látkami:

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod.

- Vypracovat **havarijní plán,** který schvaluje příslušný vodoprávní úřad.
- **Zabránit nežádoucímu úniku** závadných látek do půdy a jejich nežádoucímu smísení s odpadními vodami.
- Používat jen takové **zařízení,** které je **vhodné** i z hlediska ochrany vod.
- Sklady musí být zabezpečeny **nepropustnou úpravou** proti úniku závadných látek do podzemních vod.
- Nejméně jednou **za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky** (vizuálně, smyslově posoudit v případě kontrolního systému). PROVOZNÍ DENÍK
- Nejméně jednou **za 5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování nebezpečných a zvlášť nebezpečných látek.
- Vybudovat a provozovat odpovídající **kontrolní systém** pro zjišťování úniku závadných látek.
- O veškerých **kontrolách**, případných opravách je nutné vést **záznamy** do provozního deníku. Kontrolovat i dočasné polní skládky hnojiv, zvláště po přívalových deštích.

Co bude zejména hodnoceno:

- **stav skladů a skládek** závadných látek při kontrole na místě,
- **provozní deník** se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly výstupů jejich kontrolního systému),
- **technické zabezpečení skladovacích prostor**, včetně jejich manipulačních ploch.
- nepropustnost konstrukce skladů,
- **zamezení přítoku srážkových vod** z okolních ploch,
- zabezpečení skladu proti **úniku** závadných látek:
  - do povrchových vod,
  - do podzemních vod,
  - do půdy a okolního prostředí.
- u skladů **ropných látek** bude vyžadováno doložení existence **kontrolního systému** a platného dokladu o **zkoušce těsnosti.**

Vybudovaný kontrolní systém kontroluje:
ČIŽP v rámci kontroly plnění požadavků stanovených vodním zákonem ***u všech skladů nebezpečných látek****,*
ÚKZÚZ v rámci kontrol cross-compliance ***pouze u skladů ropných látek****.*

DZES 4

kontroluje:SZIF

Zachování minimálního pokryvu půdy

(GAEC 1 - *půda*)

Standardem jsou stanoveny požadavky pro zachování **minimálního pokryvu půdy** na DPB převyšující 4 **stupňů průměrné sklonitosti**.

Žadatel na ploše dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury standardní orná půda, jehož průměrná sklonitost **přesahuje 4 stupňů +**, zajistí po sklizni plodiny založení porostu ozimé plodiny nebo **víceleté pícniny +**, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření

- ponechání **strniště** sklizené plodiny na dílu půdního bloku **do založení porostu následné jarní plodiny[1],**
- **podmítnutí strniště *(i opakovaně)*** sklizené plodiny a jeho **ponechání bez orby** až do založení porostu **následné jarní plodiny**, nebo
- **pásové zpracování (strip- till) ponechané do založení porostu jařiny +**
- díl půdního bloku je nejpozději do 20. září oset **meziplodinou** a tento porost plodiny je zachován **nejméně do 31. října.**

+ novinka od roku 2017

1 – na jaře lze během předseťové přípravy provést i orbu

DZES 4

kontroluje:SZIF

Zachování minimálního pokryvu půdy - pokračování

Možnost orby

k zapravení tuhých statkových hnojiv (s výjimkou hnojiv z chovu drůbeže) nebo organických hnojiv nejméně v dávce 25 tun na hektar..

(rostlinné zbytky nebo sláma **bez evidování množství**;
za slámu se považuje i **strniště kukuřice nad 40 cm**)

- **Pozor na pozemky na podzim založené a nevzejité!**

Osetí meziplodinami

S ohledem na cíle standardu, kterými je prostřednictvím pokryvu zejména v mimovegetačním období zamezení ztrát půdy a půdní vlhkosti, doporučujeme v případě osetí meziplodin **ponechat tento porost minimálně do 15. 2. následujícího roku**.

Plochy oseté meziplodinami, pokud budou osety ve směskách je možné započítat jako **plochy v ekologickém zájmu** dle nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

DZES 5

Minimální úroveň obhospodařování půdy k omezování eroze

(GAEC 2 - *půda*)

Standard upravuje podmínky pěstování **erozně nebezpečných plodin na mírně a silně erozně ohrožených půdách** vymezených v evidenci půdy podle uživatelských vztahů **(LPIS).**

Žadatel na ploše dílu půdního bloku označené v evidenci půdy jako půda

a) **silně erozně ohrožená** vodní erozí zajistí, že se **nebudou pěstovat** erozně nebezpečné plodiny **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok**; **porosty ostatních obilnin a řepky olejné** na takto označené ploše budou zakládány s využitím **půdoochranných technologií**; v případě ostatních obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí,

b) **mírně erozně ohrožená** vodní erozí zajistí, že erozně nebezpečné plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok budou zakládány pouze s využitím **půdoochranných technologií.**

Podmínky podle písmen a) a b) nemusí být dodrženy na ploše, jejíž celková výměra nepřesáhne výměru 0,40 ha zemědělské půdy z celkové obhospodařované plochy žadatelem za předpokladu, že směr řádků erozně nebezpečné plodiny je orientován ve směru vrstevnic s maximální odchylkou od vrstevnice do 30 stupňů a pod plochou erozně nebezpečné plodiny se nachází pás zemědělské půdy o minimální šíři 24 m, který na erozně nebezpečnou plodinu navazuje a přerušuje všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou na erozně ohrožené ploše, a na kterém bude žadatelem pěstován travní porost, víceletá pícnina nebo jiná než erozně nebezpečná plodina.

EROZE – příčiny, projevy

EROZE PŮDY
je
nejvýznamnějších projev degradace půdy
ve světovém i tuzemském měřítku

ohroženo
větrnou erozí 28 %,
vodní erozí 56 %

EROZE geologická
soudobá

normální ⟺ zrychlená

DZES 5 – řešení soudobé eroze,
zejména zrychlené

Příčiny zrychlené eroze

- Výskyt **přívalových deštů**, silné výsušné větry
- Rozšíření **pěstování širokořádkových plodin**
- Příliš **velké obdělávané celky**, nevhodná orientace
  (*nad 30ha efektivita stejná, náchylnost k erozi vysoká)*
- **Rušení hydrografických prvků v krajině – remízky, údolnice,cesty,příkopy**
- **Snížení vsaku vody do půdy**
- Nezpevněná koryta

EROZE projevy

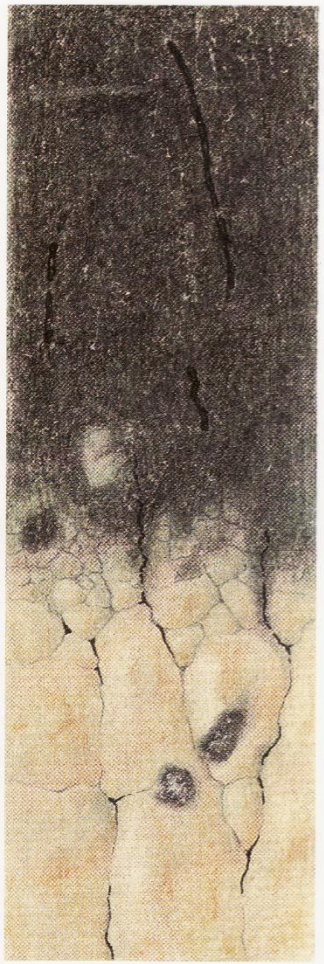

Černozem modální

Ap – tmavošedá hlinitá zemina výrazně drobtové struktury, drobivá

A c – tmavošedá hlinitá zemina krupnaté struktury, soudržná

A/Cca – plavošedá hlinitá zemina, slabě vápnitá, polyedrické struktury, soudržná; žilky uhličitanu vápenatého, krotoviny

Cca – plavá vápnitá spraš; hojné žilky uhličitanu vápenatého, krotoviny

Regozem

Koluvizem

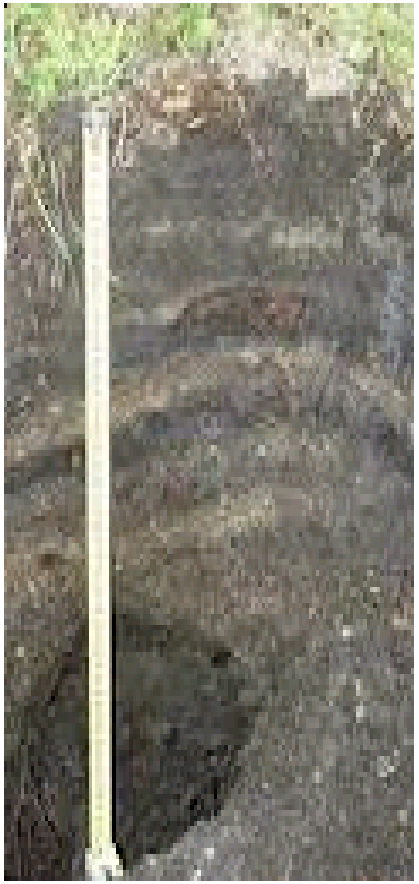

Stanovení erozně ohrožených ploch VÝPOČET EROZE

- Nejčastěji používanou metodou pro stanovení intenzity vodní eroze je tzv. Univerzální rovnice

  USLE (Wischmeier, Smith 1978):

- **G = R x K x L x S x C x P**

- **G – průměrná dlouhodobá ztráta půdy (t.ha-1.rok-1),**

R faktor erozní účinnosti **přívalového deště**

K faktor **erodovatelnosti půdy**

L faktor **délky svahu** vyjadřuje vliv nepřerušené délky svahu na velikost ztráty půdy erozí.

S faktor **sklonu svahu** vyjadřuje sklonu svahu na velikost ztráty půdy erozí.

C faktor ochranného **vlivu vegetace**

P faktor **protierozních opatení**

Protierozní erozní ochrana

příklad technické protierozní úpravy

Vrstva erozní ohroženosti, žádost o přehodnocení

- Při vymezování erozí - **Generalizace vrstvy**
- Zohledňuje ekonomické aspekty (hl. nákladovost realizace půdoochranných technologií), další aspekty ze strany MZe

Žádost o přehodnocení

Neoprávněná

- SEO či MEO na celém pozemku či části a odpovídá vymezení Cp
- SEO či MEO vymezeno v údolnici

Oprávněná

- chyba DMT – zavezené úvozy, lomy
- **chyba generalizace - vymezení přes cestu**
- chyba generalizace - vymezení neodpovídá Cp
- chyba na hranici ČR

Obsah předávací dokumentace pro VÚMOP, v.v.i.

- ❑ Odůvodnění žádosti
- ❑ Kontakt na žadatele
- ❑ Číslo čtverce, zkrácený kód bloku (LPIS)
- ❑ Mapový výstup - GAEC
- ❑ Mapový výstup - Cp
- ❑ Mapový výstup - LS
- ❑ Mapový výstup - ortofoto

Případně: fotografie či jinou dokumentaci vztahující se k žádosti

Změna platí po obdržení kladného rozhodnutí z VÚMOP, nemusí být ještě zanesena v LPIS

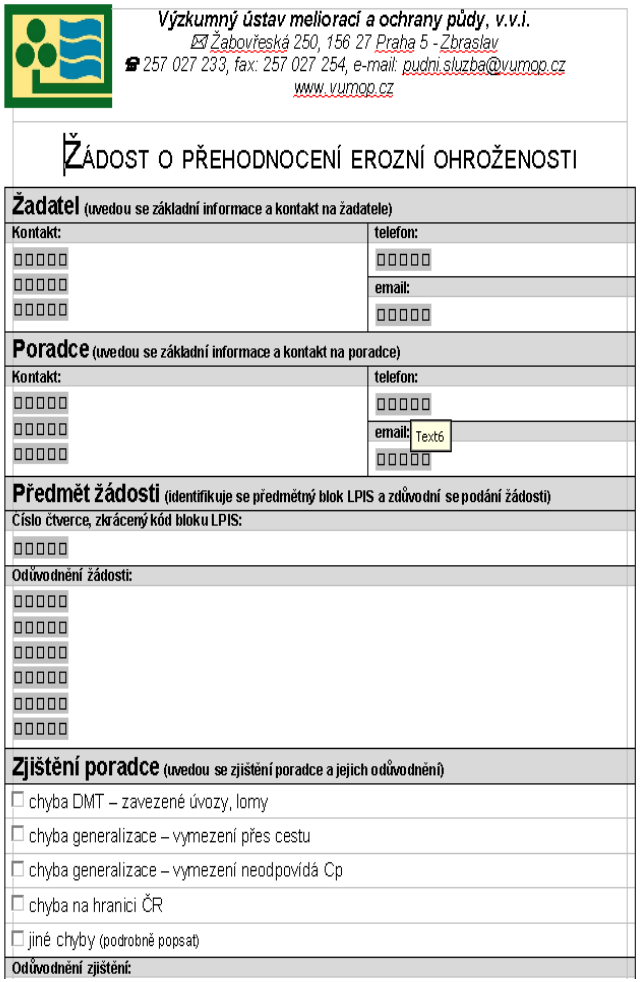

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
✉ Žabovřeská 250, 156 27 Praha 5 - Zbraslav
☎ 257 027 233, fax: 257 027 254, e-mail: pudni.sluzba@vumop.cz
www.vumop.cz

ŽÁDOST O PŘEHODNOCENÍ EROZNÍ OHROŽENOSTI

Žadatel (uvedou se základní informace a kontakt na žadatele)

Kontakt:	telefon:
▫▫▫▫▫	▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫	email:
▫▫▫▫▫	▫▫▫▫▫

Poradce (uvedou se základní informace a kontakt na poradce)

Kontakt:	telefon:
▫▫▫▫▫	▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫	email: Text6
▫▫▫▫▫	▫▫▫▫▫

Předmět žádosti (identifikuje se předmětný blok LPIS a zdůvodní se podání žádosti)

Číslo čtverce, zkrácený kód bloku LPIS:

▫▫▫▫▫

Odůvodnění žádosti:

▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫
▫▫▫▫▫

Zjištění poradce (uvedou se zjištění poradce a jejich odůvodnění)

- ☐ chyba DMT – zavezené úvozy, lomy
- ☐ chyba generalizace – vymezení přes cestu
- ☐ chyba generalizace – vymezení neodpovídá Cp
- ☐ chyba na hranici ČR
- ☐ jiné chyby (podrobně popsat)

Odůvodnění zjištění:

Mapa erozní ohroženosti LPIS, odtokové linie

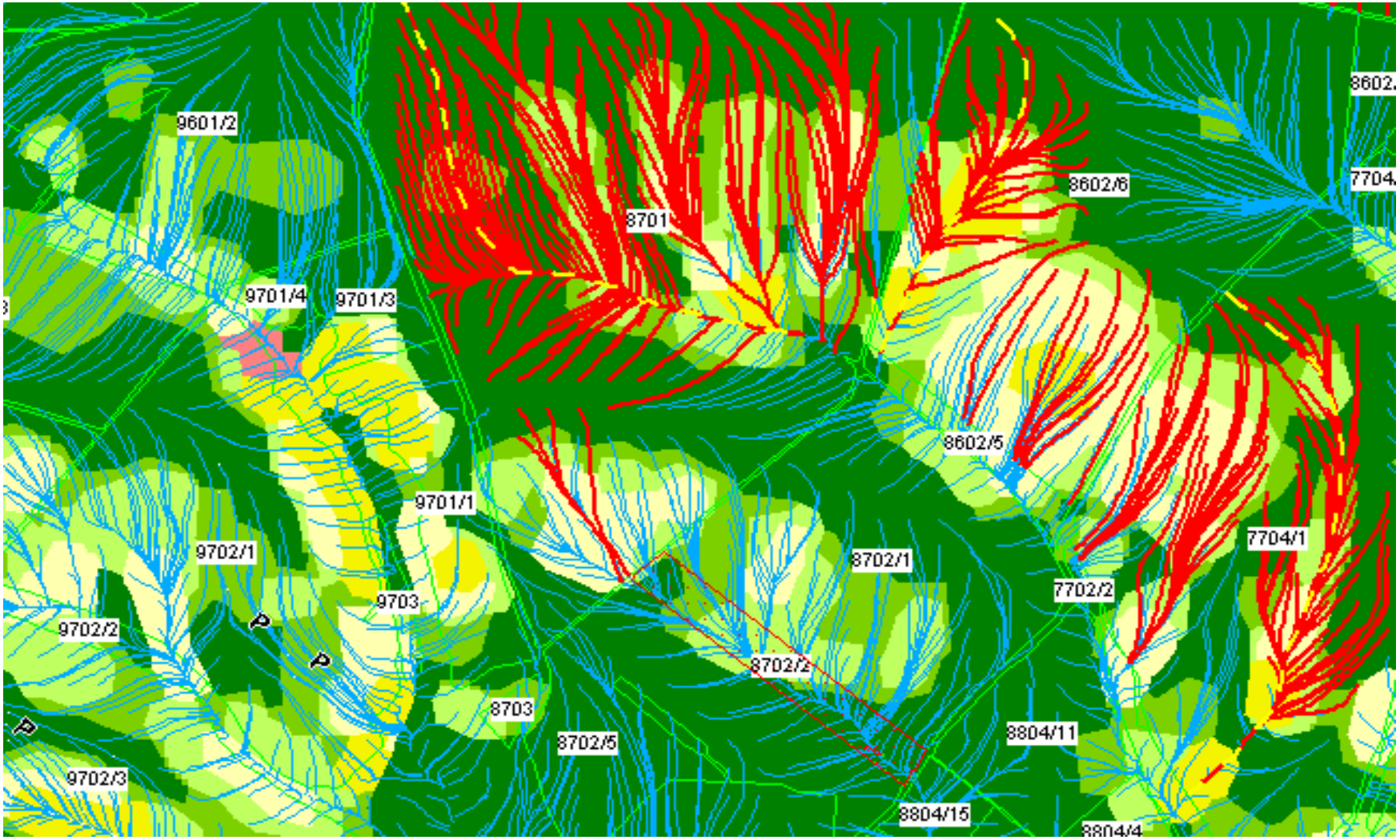

Půdoochranné technologie EO půdy

- **ZÁKLADNÍ půdoochranné technologie** – vyžadují technické vybavení !!!

- **bezorebné setí** (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- **setí do mulče**
- **setí do mělké podmítky** (za předpokladu dodržení stanovené pokryvnosti povrchu půdy rostlinnými zbytky)
- **setí do ochranné plodiny** (např. do vymrzající meziplodiny – svazenka vratičolistá,hořčice bílá)
- **Důlkování**

- **Posklizňové zbytky při založení SE0 30%, MEO 20 %**

• Jedna s technologií musí být na MEO uplatněna! Buď základní nebo specifická!

- **SPECIFICKÉ půdoochranné technologie** - vyžadují respektovat odtokové linie, velikost pozemku !!!

- přerušovací pásy
- zasakovací pásy
- osetí souvratí
- setí/sázení po vrstevnici
- odkameňování
- podrývání u cukrové řepy
- pěstování luskoobilných směsí (LOS)
- důlkování a **hrázkování**

- **pásové zpracování půdy (strip-till)**
- **pěstování kukuřice s šířkou řádku do 45 cm bezorebným způsobem**

Specifické půdoochranné technologie

Podrývání u cukrové řepy (R)

- Zemědělec zajistí v případě této PT následující kroky
- o podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky minimálně 35 cm s maximálním
- rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m, a to nejlépe ve směru vrstevnic, pro vyšší účinnost této technologie,
- o prokáže vlastnictví/pronájem kypřiče.
- Při kontrolách na místě bude terénní šetření se SZIF provádět i pracovník VÚMOP, který v terénu prověří stanovenou minimální hloubku prokypření.

Další specifické půdoochranné technologie

Pásové zpracování půdy (strip-till)

- Principem půdoochranné technologie je kombinace výhod plošného zpracování půdy a setí do nezpracované půdy.
- Zemědělec zajistí zpracování půdy v pásech ve směru vysévané plodiny, jehož plošný podíl nepřesáhne více než 25 % plochy pozemku.
- Šíře zpracovaných pásů nepřesáhne 25 cm. Plodina může být zaseta do strniště nebo mulče. Na nezpracované části zemědělec zajistí minimální pokryvnost na MEO plochách.
- Zemědělec prokáže vlastnictví/pronájem stroje.

Pěstování kukuřice s šířkou řádku do 45 cm bezorebným způsobem

- Zemědělec zajistí vysetí kukuřice s šířkou řádku do 45 cm. U této půdoochranné technologie musí zemědělec dodržet minimálně 10% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky. Přičemž do 30. června musí být zachována ještě minimální 5% pokryvnost půdy rostlinnými zbytky a po 1. červenci musí být vizuálně prokazatelné, že tato půdochranná technologie byla použita.

Co bude zejména hodnoceno na silně erozně ohrožených plochách (SEO):

- zda **nejsou pěstovány erozně nebezpečné plodiny** (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok),
- zda jsou **porosty ostatních obilnin a řepky olejné** zakládány pouze s využitím **obecných** půdoochranných technologií, případně zda jsou ostatní obilniny pěstovány se současným podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí. Využití specifických půdoochranných technologií při zakládání ostatních obilnin a řepky olejné **na SEO** plochách půdních bloků je porušením standardu DZES 5,
- ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 30 %) rostlinných zbytků na pozemku. (pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků).

Co bude zejména hodnoceno na mírně erozně ohrožených plochách (MEO):

- zda jsou pěstovány erozně nebezpečné plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) **s využitím obecných půdoochranných technologií anebo specifických půdoochranných technologií**.
- v případě využití obecných půdoochranných technologií bude hodnoceno ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 20 %/10 %) rostlinných zbytků na pozemku. (pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků).

V případě využití specifických půdoochranných technologií bude hodnoceno (v závislosti na použité půdoochranné technologii), zda byla dodržena:

- šíře u přerušovacího, zasakovacího pásu a souvratě (min. 12 m),
- protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO,
- dodržení max. nepřerušené délky odtokových linií podle průměrné sklonitosti DPB,
- odchylka směru řádků porostu od vrstevnice (do 30°),
- realizace technologie odkameňování u brambor,
- u podrývání u cukrové řepy se na místě zkontroluje hloubka podrytí, a zda žadatel vlastní nebo si pronajal při realizaci půdoochranné technologie kypřič. Z faktury musí být zřejmé, že bylo provedeno hluboké kypření,
- v případě pěstování LOS na ploše MEO budou kontrolovány všechny uvedené parametry.

DZES základní půdoochranné technologie – kontrola pokryvnosti

- Hořčice

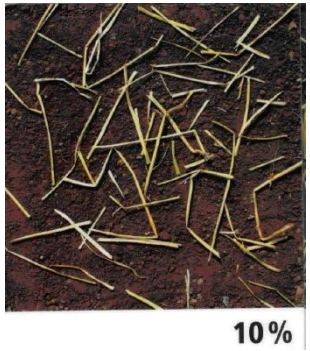

- obilní sláma

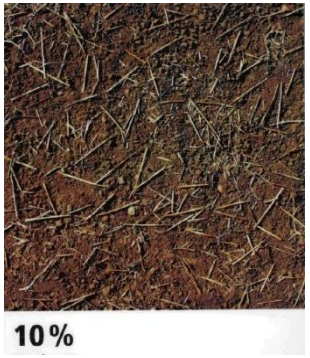

DZES specifické půdoochranné technologie – kontrola Odtokové linie

- reprezentují modelové dráhy, které by uskutečnila srážková voda stékající po povrchu půdy
- Vrstva **Odtokové linie** zobrazuje odtokové linie povrchové vody v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO.
- **Standardní OL** jsou zobrazeny **modrou barvou** (jedná se o vrstvu dodanou VÚMOP - Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy).
- **Červené odtokové linie** jsou na PB/DPB vyznačeny, jestliže splňují některou z následujících podmínek:

  - u PB/DPB se sklonitostí do 3° při délce OL nad 300 m.

  - u PB/DPB se sklonitostí od 3° do 5° při délce OL nad 250 m.

  - u PB/DPB se sklonitostí nad 5° při délce OL nad 200 m.
- **Žlutou barvou** je zobrazena nejdelší odtoková linie z červených OL na PB/DPB.

  V mapě se ukazuje jako **žlutočervená** linie . OL je nejdelší a zároveň splňuje i některou z podmínek pro červené OL.

Kontola nepřerušená délka odtokové linie, šířka pásů, odklon od vrstevnice

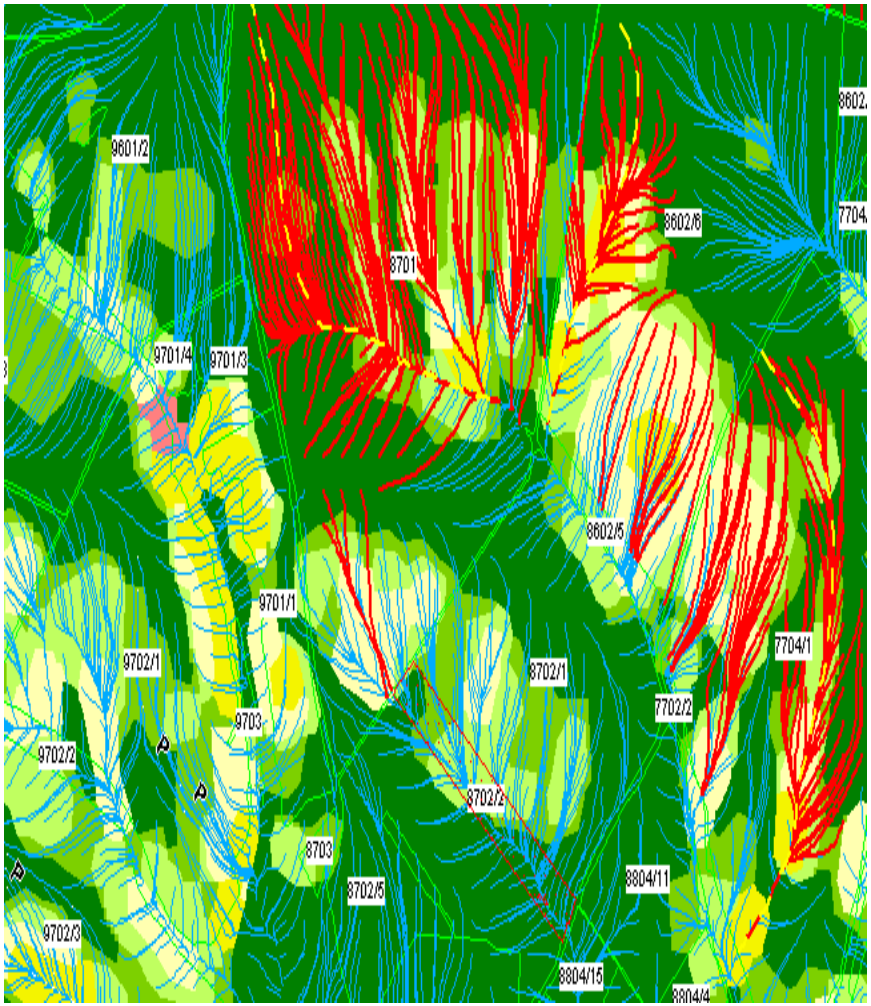

MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

- Ve spolupráci **VÚMOP**, v.v.i. a **Ústředního pozemkového úřadu** byl založen **webový portál** pro **evidenci projevů eroze na zemědělských pozemcích**.

Monitoring eroze zemědělské půdy

- Portál slouží k hlášení, evidenci a vyhodnocování jednotlivých erozních událostí. Cílem monitoringu eroze zemědělské půdy je zajistit relevantní podklady o rozsahu problému eroze zemědělské půdy.
- **Jeden z podkladů pro možnou revizi erozního ohrožení !**

Definice podmínek

Podmínkou zařazování opakovaně monitorovaných půdních bloků s projevem eroze do MEO (mírně erozně ohrožených) a SEO (silně erozně ohrožených) oblastí je jedna nebo více z těchto možností:

- opakování erozní události na PB/DPB/parcele osevního postupu,
- vážné ohrožení intravilánu měst a obcí,
- vážné ohrožení komunikací,
- vážné ohrožení povodí
- vážné ohrožení dalšího majetku fyzických a právnických osob erozí,
- zemědělcem neakceptovaná agrotechnická opatření na základě schválené KPÚ (Komplexní pozemková úprava),

a to při doporučení odborné organizace VÚMOP, v.v.i. (pro vyloučení případů extrémních událostí, kterým nešlo předejít), a po schválení ministrem zemědělství.

Přičemž zařazení do přísnější kategorie erozní ohroženosti bude platné vždy od první změny osevů a kategorie se zpravidla mění o jeden stupeň ohroženosti, tzn. erozně neohrožená na mírně erozně ohroženou půdu, mírně erozně ohrožená na silně erozně ohroženou půdu.

Proces před zařazením do MEO/SEO

. nahlášení erozní události (zajišťují pověření pracovníci Pozemkových úřadů do webového portálu)

. provedení rychlé terénní rekognoskace pracovníky Pozemkových úřadů s cílem sběru základních popisných informací o události a evidence erozní události na webovém portálu

. a. jde o opakovanou erozní událost, nebo vážné ohrožení intravilánu města či obce, majetku třetích osob, komunikace nebo povodí erozí, nebo bylo na předmětném PB/DPB nedodrženo předepsané agrotechnické opatření na základě schválené KPÚ

Další řešení události (viz dále)

b. nejde o opakovanou erozní událost, nebo vážné ohrožení intravilánu města či obce, komunikace nebo útvaru povrchových vod, nebo nebylo na předmětném PB/DPB nedodrženo předepsané agrotechnické opatření na základě schválené KPÚ

informace pro uživatele/vlastníka PB/DPB, na kterém k erozní události došlo

Proces před zařazením do MEO/SEO

4. odborná analýza příčin vzniku události pracovníky VÚMOP

5. informace pro uživatele/vlastníka PB/DPB, na kterém k erozní události došlo

6. jednání za účasti uživatele/vlastníka PB/DPB, zástupců místní samosprávy, zástupců MZe, VÚMOP, event. ČIŽP

7. doporučení odborné organizace VÚMOP na zpřísnění kategorie erozní ohroženosti půd v LPIS na předmětném PB/DPB

8. předání odborného doporučení včetně veškeré dokumentace od VÚMOP na MZe (odbor 14140)

9. příprava materiálu ke schválení ministrem (odbor 14140 ve spolupráci s VÚMOP)

10. schválení návrhu ministrem zemědělství

11. zúčinění přísnějšího managementu v LPIS (odbor 12110)

Z výše uvedeného vyplývá, že není možné zařazení PB/DPB do vyššího stupně ochrany bez vědomí zemědělce a možnosti dát věci do pořádku smírnou cestou!!!

DZES 6

zachování úrovně organických složek půdy, včetně zákazu vypalování strnišť (GAEC 3+4)

Standardem je stanoven zákaz pálení bylinných zbytků a jsou stanoveny podmínky pro aplikaci hnojiv pro zachování úrovně organických složek v půdě.

6a) Žadatel **nebude** na jím užívaném dílu půdního bloku **pálit bylinné zbytky**

6b) současně **na** minimálně **20 %** jím **užívané výměry** dílů půdních bloků s druhem zemědělské kultury standardní **orná půda**, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, **zajistí každoročně**

a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv minimálně v dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže minimálně v dávce 4 tuny na hektar; při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin, například slámy, není podle zákona o hnojivech stanovena minimální dávka, nebo

pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části v termínu minimálně od 1. června do 15. července příslušného kalendářního roku porostem **dusík vážících plodin** druhu, a to cizrna, čočka, fazol, hrách, peluška, jetel, komonice, lupina, sója, štírovník, ivojtěška, úročník, vikev, bob a vičenec, čičorka, hrachor, jestřebina, kozinec, pískavice, ptačí noha nebo tolice popřípadě jejich směsí; porosty výše uvedených druhů plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Porušením DZES 6 není:

Pálení chmelové natě

Větví a ostříhaných výhonů vinné révy

Pálení bramborové natě (nařízení ÚKZÚZ – šíření karantenních organismů)

DZES 7

zachování krajinných prvků a opatření proti invazním druhům rostlin (GAEC 6 + 7)

Standard upravuje povinnost nerušení a nepoškozování krajinných prvků včetně zákazu řezu v období od 31. března do 1. listopadu a povinnost regulace invazních rostlin.

Žadatel

a) **nezruší a nepoškodí krajinný prvek** podle § 5 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, a druh zemědělské kultury rybník podle § 3 odst. 13 nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, včetně **zákazu řezu dřevin v době od 31. března do 1. listopadu**; uvedené podmínky se nevztahují na zásahy provedené se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny, a

b) **zajistí** na jím užívaném dílu půdního bloku **regulaci rostlin netýkavky žláznaté** tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu; zároveň zajistí regulaci rostlin **bolševníku velkolepého** tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

DZES 7

zachování krajinných prvků a opatření proti invazním druhům rostlin

- DZES 7 a)
  - doplnění nového krajinného prvku – **příkop**
  - úprava rozlohy skupiny dřevin z 2000 m² na 3000 m²

- Příkop dle NV č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů zní:
  - Příkopem se rozumí útvar liniového typu široký nejvýše 6 metrů, jehož funkcí je přerušení délky svahu zachycením vody s jejím odvedením nebo zasáknutím.

Co bude zejména hodnoceno – krajinné prvky:

- zda v souvislosti se zemědělským hospodařením nedošlo k rušení, popřípadě poškození
- některého KP (i neevidovaného v LPIS), nepovolené vykácení této dřevinné vegetace (která je součástí KP) je posuzováno jako poškození příslušného KP,
- za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavážení zeminou, odpady apod.
- zda nebyl proveden řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. daného roku.

Dle znění standardu DZES 7 zemědělec **nesmí rušit KP,** tedy ani **kácet tzv.podměrečné dřeviny** (dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí).

V případě, že existuje závažný důvod k pokácení podměrečné dřeviny, neplatí podmínka o kácení bez povolení podměrečných dřevin. Pro takové dřeviny pak musí zemědělec mít povolení od OOP.

Povinné požadavky na hospodaření PPH

Témata.

- **VODA -**(PPH1nitrátová směrnice)
- **BIOLOGICKÁ ROZMANITOST** – (PPH 2 ptáci, PPH 3 EVL)
- **BEZPEČNOST POTRAVIN** – (PPH 4. potravinové právo, PPH 5 zákaz hor. látek)
- **IDENTIFIKACE EVIDENCE ZVÍŘAT** – (PPH 6 prasata, PPH 7 skot, PPH 8 ovce)
- **NÁKAZY ZVÍIŘAT** – (PPH 9 – TSE *Transmisivní spongiformní encefalopatie)*
- **PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN** (PPH 10 POR)
- **DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT** (PPH 11 telata, PPH 12 prasata, PPH 13 hospodářská zvířata)

PPH 1 NITRÁTOVÁ SMĚRNICE

ZRANITELNÉ OBLASTI

Klimaregiony ve zranitelných oblastech

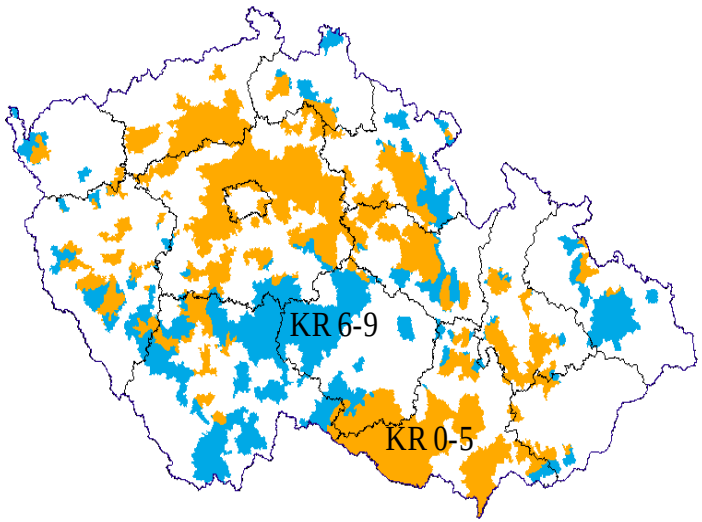

- **<u>Území,</u> kde je zvýšené riziko ohrožení vod** dané půdními a klimatickými podmínkami.
- Platí zde zvláštní režim hospodaření - **akční program**- ten je povinnost dodržovat.
- Zranitelné oblasti jsou vyhlášeny **po katastrech**.

Působnost nitrátové směrnice

- Požadavky akčního programu se vztahují na **všechny zemědělské podnikatele** (dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství) **provozující zemědělskou výrobu ve zranitelných oblastech.**

- Z hlediska zaměření se akční program týká pouze **zemědělské půdy** (orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé travní porosty - louky a pastviny) a **vybraných objektů** (sklady statkových hnojiv). Nevztahuje se tedy na jiné součásti zemědělského půdního fondu, např. rybníky.

Působnost nitrátové směrnice

- Z pohledu nitrátové směrnice jsou **opatření** vztahující se k zemědělské půdě **platná pouze na zemědělských pozemcích nacházejících se ve zranitelných oblastech.**

- Výjimka je jen při hodnocení limitu **170 kg organického dusíku na 1 ha** zemědělské **půdy podniku**. K tomuto výpočtu se použije veškerá výměra půdy vhodné ke hnojení, tedy i výměra mimo zranitelné oblasti.

- **Kapacita skladovacích prostor** pro statková hnojiva se hodnotí **na území celého zemědělského podniku**, i když hospodaří ve zranitelných oblastech jen částečně.

PPH 1 NITRÁTOVÁ SMĚRNICE

1 Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období **zákazu hnojení?**

2 Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy **limity** stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?

3 Byl dodržen **maximální limit 170 kg N/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech** v průměru zemědělského podniku?

4 Jsou **kapacity skladovacích prostor** pro statková hnojiva dostatečné pro potřebu jejich uskladnění?

5 Byl dodržen **zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin** (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

6 Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány **ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m** od břehové čáry?

7 Byl na zemědělských pozemcích dodržen **zákaz používání dusíkatých hnojivých látek** na půdu **zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?**

8 Splňují **skladovací kapacity** statkových hnojiv **kvalitativní požadavky** z hlediska ochrany vod?

PPH 1 nitrátová směrnice – kontrolní body

- **NITRÁTOVÁ SMĚRNICE: kontrola zákazu hnojení v nepříznivých podmínkách (zpřísnění od 2014)**

1/7 Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?

- Posuzování požadavku je ověřováno v terénu pomocí **exaktního měření teploty** půdy půdními teploměry (kalibrovanými) v hloubce výskytu kořenů hnojených plodin (cca 4-6 cm) v době **samotné aplikace hnojiva (popř. v době prováděné kontroly)**.

- Pozemky nesmí být hnojeny v případě, že jsou v době prováděné aplikace hnojiv v této hloubce promrzlé (teplota pod 0°C). **Tuto podmínku je nutné dodržet v době prováděné aplikace dusíkaté hnojivé látky.**

- Zjištěný stav bude současně porovnán s vedenou evidencí hnojiv, popř. s knihou jízd, výkazů práce s možným využitím záznamů nejbližších hydrometeorologických stanic.

- ***Pro hnojení mimo ZO platí podmínka zákaz hnojení na půdu promrzlou do hloubky 5 cm, nebo na hnojení na půdu s vrstvou sněhu vyšší než 5 cm.***

PPH 1 nitrátová směrnice – kontrolní body

NITRÁTOVÁ SMĚRNICE: kontrola technického stavu skladů (od 2014)

1/8 Splňují skladovací kapacity statkových hnojiv kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod?

Sklady statkových hnojiv + hnojiště musí splňovat:

- Nepropustnost konstrukce skladů;
- Zamezení přítoku srážkových vod z okolních ploch;
- Zabezpečení skladu proti úniku závadných látek: do povrchových vod, do podzemních vod, do půdy a okolního prostředí.

Plnění požadavku je ověřováno:

- **Fyzickou prohlídkou** stavu skladů statkových hnojiv i hnojišť.
- **Kontrolou provozního deníku** se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly výstupů jejich kontrolního systému).
- **Kontrolou technické zabezpečení skladovacích prostor,** včetně jejich manipulačních ploch.

PPH 2 OCHRANA PTÁKŮ

1 **Nedošlo** v souvislosti se zemědělským hospodařením k **poškození nebo zničení významného krajinného prvku vodní tok nebo údolní niva?**

2 **Nedošlo** v souvislosti se zemědělským hospodařením k **poškození nebo zničení dřevin rostoucích mimo les** v rozporu se zákonem?

3 **Nedošlo** v souvislosti se zemědělským hospodařením **k závažnému rušení** (zejména během rozmnožování a odchovu mláďat) nebo jinému škodlivému zásahu do přirozeného vývoje (včetně usmrcení nebo zničení vývojových stadií) **vybraných druhů ptáků** nebo **poškozování obývaných stanovišť s negativním dopadem na populaci** těchto druhů, zejména při hospodaření na plochách určených k jejich rozmnožování?

Vymezení hnízda/hnízdiště – V případě, že orgán ochrany přírody vymezí hnízdo nebo hnízdiště, bude o tom dotčeného zemědělce písemně informovat. Současně informuje také místně příslušný oblastní inspektorát České inspekce životního prostředí. Součástí tohoto oznámení bude:

- Vymezení hnízda/hnízdiště v mapovém podkladu – letecký snímek (maximální možná vymezená plocha činí 400 m^2);
- Popis orientace k významným bodům v krajině (zeleň, tok, morfologie apod.);
- Uvedení termínu, kdy lze předpokládat ukončení doby hnízdění, a kdy je tedy možné zahájit zemědělské práce na ploše vynechané z hospodaření.

V případě, že je obtížné identifikovat místo v terénu, může být hnízdo nebo hnízdiště na žádost dotčeného zemědělce vytýčeno.

Druhem ptáků, u kterých může být vymezováno hnízdiště a termíny, do kdy bude zemědělec o jejich vymezení informován, je;
čejka chocholatá – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě.

Čejka chocholatá, foto: Zdeněk Papoušek

Vodouš rudonohý, foto: Zdeněk Papoušek

PPH 3 OCHRANA EVL

1 **Nedošlo** v souvislosti se zemědělským hospodařením k **poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?**

Co bude zejména hodnoceno:

- poškození předmětu ochrany[13)], pro který je evropsky významná lokalita zřízena,
- změna vodního režimu (vysušování pozemků) na lokalitách, kde je předmětem ochrany nivní společenstvo nebo druhy na ně vázané,
- necitlivá obnova travních porostů či jejich přeměna na ornou půdu, jsou-li předmětem ochrany luční společenstva nebo druhy rostlin a živočichů vázané na tato společenstva,
- nevhodně nastavený způsob hospodaření, například termín nebo způsob provedení seče travního porostu, může-li tím být dotčen předmět ochrany.

Evropsky významné lokality je možno využívat pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození či zničení evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů. Podmínky hospodaření nejsou všeobecné, ale vždy se podřizují potřebám konkrétního území, respektive předmětů ochrany dané lokality. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody (na území národních parků souhlas správy národních parků, na území CHKO Regionálního pracoviště AOPK, na území vojenských újezdů pak újezdního úřadu a na ostatním území odboru životního prostředí krajského úřadu). Na příslušný orgán ochrany přírody je vhodné se obrátit i při jakýchkoli nejasnostech ohledně způsobu hospodaření na území EVL. V EVL, které již byly vyhlášeny jako jedna z kategorií ZCHÚ, se hospodaření řídí základními a bližšími ochrannými podmínkami dané lokality.

PPH 4 – Bezpečnost potravin a krmiv

- Povinnosti provozovatelů potravinářských a krmivářských podniků – legislativní rámec:
  - Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech
  - Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách

  Hygienický balíček:
  - Nařízení č. 178/2002
  - Nařízení č. 852/2004
  - Nařízení č. 853/2004
  - Nařízení č. 183/2005
- Dozorující organizace – 3

SZPI – rostlinné produkty

ÚKZUZ - krmiva

SVS – živočišné produkty

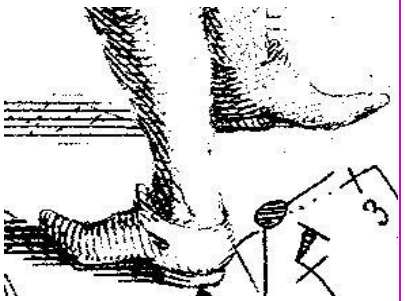

D o h l e d a t e l n o s t – s l e d o v a t e l n o s t

Provozovatel potravinářského podniku
(PPP)

- Potravinářská legislativa pracuje s pojmem:
- **„Provozovatel potravinářského podniku (PPP) „** (tento termín nově zavedla novela č. 316/2004 Sb)

- Jedná se o fyzickou nebo právnickou osobu odpovědnou za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí. Potravinářským podnikem je veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává **činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin**.

- SZPI kontroluje potravinářské podniky zabývající se **rostlinnou výrobou**, mezi které patří i pěstitelé plodin určených k výrobě potravin, tj. **prvovýrobci.** Na všechny potravinářské podniky se vztahuje **povinnost registrace**. Registrace se provádí přes formulář *„Oznámení provozovatele potravinářského podniku o zahájení / ukončení výkonu předmětu činnosti“*. Vyplněný formulář se zasílá územně příslušnému inspektorátu SZPI v místě sídla podniku.

- **P o t r a v i n o u** se stává pěstovaná plodina až po sklizni, pokud je určena k přímé konzumaci (např. **ovoce, zelenina**) nebo dalšímu zpracování (např. **obilí, olejniny**), jehož výsledkem bude potravinářský výrobek (např. chléb, olej).

PPH 4 POTRAVINOVÉ PRÁVO

dozorující orgán: SZPI

1 Splňuje potravina **limity** na **obsah cizorodých látek** a **reziduí pesticidů?**

2 Je potravina **prostá škůdců** a **bez známek mikrobiálního kažení či plísně** viditelné pouhým okem?

3 Je **zabráněno kontaminaci potraviny** cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

4 Je provozovatel potravinářského podniku schopen **identifikovat** každého **dodavatele** surovin a látek určených k přimísení do potravin?

5 Je provozovatel potravinářského podniku schopen **identifikovat** každého **odběratele** svých produktů?

6 Je zajištěno takové **označení nebo identifikace produktu**, které zajišťuje jeho **sledovatelnost?**

7 Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina nebo **surovina nebyla bezpečná, informoval** o tom všechny své odběratele a příslušné dozorové orgány a zajistil stažení nebezpečné potraviny z trhu?

Kontrola SZPI

- **Kontrolní otázka: 4.1.**
- **Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?**

- Pracovníci kontroly SZPI provádí odběry vzorků na ověření přítomnosti: kontaminujících látek v potravinách. Nalezené hodnoty se porovnávají s hodnotami uvedenými v příloze nařízení Komise (ES) č. 1881/2006 – hodnotí se např. obsah mykotoxinů, těžkých kovů, atd., dále může být hodnocena přítomnost reziduí pesticidů (hodnocení podle Přílohy nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005.

- Při nalezení nadlimitních množství škodlivin zjišťuje SZIF zda funguje **zpětná vysledovatelnost** - SZPI prověřuje, zda byla potravina uvedena do oběhu a kam byla potravina dodána, tj. je potřeba vést evidenci, aby byly tyto údaje dohledatelné.

- Často mohou být zvýšené obsahy škodlivin a reziduí pesticidů způsobeny nedodržením vhodných pěstitelských postupů, nevhodnou aplikací pesticidů, špatným skladovánm.
  V případě nalezení cizorodých látek bude kontrolována evidence hnojiv a pesticidů – dávky hnojiv, ochranné lhůty při aplikaci pesticidů, úroveň skladů.

- Kontrola je možné předložit protokoly vlastních rozborů

Kontrola SZPI

- **Kontrolní otázka: 4.3.**
- **Je zabráněno kontaminaci potraviny cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci**?
- Je nutné prokázat, že nedochází ke kontaminaci potraviny zvířaty (např. ptáci, kočky) a škůdci (např. hlodavci).
- Dále je kontrolováno umístění odpadů a dalších nebezpečných látek (např. pesticidy, hnojiva, nafta) na farmě vzhledem k umístění potravin.
- Dejte pozor na skladování (sýpky, sila, sklady) a „provozní“ slepotu na farmě (kanystry postřiků ve skladu obilí apod.)!
- Dejte pozor na zbytky po čištění skladů (dezinfekce, deratizace)!
- **Kontrolní otázka: 4.4.**

  Je provozovatel potravinářského podniku schopen **identifikovat** každého **dodavatele** surovin a látek určených k přimísení do potravin?

Hodnocení 4/4

Co bude zejména hodnoceno:

- zavedený systém identifikace každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin a sdělení těchto informací na požádání příslušným orgánům.

PPH 4 POTRAVINOVÉ PRÁVO

dozorující orgán: ÚKZÚZ

8. Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou **registrovány**?
9. Jsou krmiva **skladována** odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci nebo zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?
10. Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip **dohledatelnosti** použitého krmiva?
11. Jsou **vedeny záznamy** o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a jsou zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?

Poznámka:

Pokud jsou v podniku současně chováni přežvýkavci a nepřežvýkavci, kteří jsou krmeni krmivy s obsahem živočišných bílkovin, je nezbytně nutné skladovat tato krmiva odděleně od ostatních krmiv. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejblíže stájím, kde jsou tato krmiva používána, v místě odděleném od skladu, kde jsou krmiva pro přežvýkavce. Krmiva s obsahem živočišných bílkovin musí být v podniku přepravována tak, aby nepřišla do kontaktu s krmivy pro přežvýkavce, vhodné je používání různých přepravních prostředků.

PPH 4 POTRAVINOVÉ PRÁVO

dozorující orgán: SVS

12. Nebyla dodána na **jatka** zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?
13. Nebyla dodána **na jatka zvířata** nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?
14. Nebylo dodáno **mléko do mlékárny** bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého **brucelózy** skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?
15. Nebylo dodáno **mléko do mlékárny** bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého **tuberkulózy skotu?**
16. **Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?**
17. **Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?**
18. **Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?**

PPH 5 – Zakázané látky

1. Zákaz podávat zvířatům zakázané látky
2. Zákaz přechovávání a vlastnění zakázaných látek
3. Dodržování ochranných lhůt v případě podání zakázaných látek
4. Dodržování omezení v případě podání zakázaných látek

- **Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči**
- **Vyhláška č. 291/2003 Sb.**

Hodnocení 5/1

Co bude zejména hodnoceno:

- doklady o nákupu léčiv,
- záznamy o používání léčiv,
- kontrolou prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována, bude ověřováno, zda se na hospodářství nevyskytují zakázané látky nebo přípravky.

PPH 6 – Identifikace a evidence prasat

1. Registrace hospodářství s chovem prasat v ústřední evidenci
2. Založení a vedení registru prasat na hospodářství
3. Na hospodářství pouze označená a identifikovaná zvířata

- **Zákon č. 154/2000 Sb. (plemenářský zákon)**
- **Vyhláška č. 136/2004 Sb.**

- **Hodnocení 6/3**

Co bude zejména hodnoceno:

- založení, vedení a aktualizace údajů v registru prasat v hospodářství,
- samotná existence chyb* v registru prasat v hospodářství není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

PPH 7 – Identifikace a evidence skotu

1. Na hospodářství pouze označená a identifikovaná zvířata
2. Zvířata s vydanými PLS
3. Založení a vedení stájového registru
4. Přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci
5. Nahlášení zvířat do 14 dnů do ústřední evidence (NOVÝ)

- **Zákon č. 154/2000 Sb. (plemenářský zákon)**
- **Vyhláška č. 136/2004 Sb.**

Co bude zejména hodnoceno:

- založení, vedení a aktualizace údajů ve stájovém registru,
- záznamy o všech fyzicky přítomných zvířatech a odsunech zvířat fyzicky nepřítomných,
- jako porušení požadavku podmíněnosti je hodnoceno i zjištění jednoho zvířete nezapsaného či zapsaného navíc ve stájovém registru,
- do porušení podmíněnosti nejsou zahrnována telata, na která se nevztahuje povinnost označení,
- samotná existence chyb* ve stájovém registru není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

PPH 8 – Identifikace a evidence O/K

- Na hospodářství pouze označená a identifikovaná zvířata
- Založení a vedení stájového registru
- Přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci
- Nahlášení zvířat do 14 dnů do ústřední evidence (NOVÝ)
- **Zákon č. 154/2000 Sb. (plemenářský zákon)**
- **Vyhláška č. 136/2004 Sb.**

Co bude zejména hodnoceno:

- včasnost hlášení přesunů v ústřední evidenci zvířat od 1. 1. kontrolovaného roku do data kontroly, a to jak fyzicky přítomných zvířat, tak zvířat, která prošla hospodářstvím v daném roce kontroly,
- povinností chovatele je odeslat hlášení do 7 dnů od události (narození, přemístění, označení, úhyn), k této lhůtě se připočítává dalších 7 dní na doručení hlášení pověřené osobě,
- za pozdní hlášení jsou považována taková hlášení, která nebyla doručena pověřené osobě ke zpracování do 14 dnů od události.

PPH 9 – TSE/BSE

- Zákaz krmení živočišnými bílkovinami
- Požadavky na oddělené skladování živočišných bílkovin
- Veterinární opatření při podezření a potvrzení výskytu TSE/BSE
- **Nařízení č. 999/2001**

Co bude zejména hodnoceno:

- senzorické ověření, zda krmiva podávaná přežvýkavcům a dalším hospodářským zvířatům neobsahují živočišné bílkoviny,
- zda v podniku nejsou skladována zakázaná krmiva,
- pokud jsou v podniku skladována hnojiva na bázi masokostní moučky, musí uskladněné množství odpovídat nakoupenému množství,
- při podezření, že jsou v podniku zkrmovány zakázané bílkoviny, je odebrán vzorek k mikroskopické analýze.

PPH 10 Přípravky na ochranu rostlin

- Aplikace povolených POR v souladu se zásadami správné praxe v ochraně rostlin
- Aplikace POR v souladu s údaji na obalu
- Dodržování maximální dávky při aplikaci
- Ochrana vod při aplikaci POR
- Ochrana včel a zvěře při aplikaci POR
- Nezasáhnout okolní porosty a pozemky
- Dodržování ochranných vzdáleností od povrchové vody

PPH 11- 13 Welfare

- PPH 11 Ochrana telat
- PPH 12 Ochrana prasat
- PPP 13 Obecné požadavky welfare hospodářských zvířat
- **Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat před týráním**
- **Vyhláška č. 208/2004 Sb., minimální požadavky pro ochranu hospodářských zvířat**

PPH 11 OCHRANA TELAT

1	Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?
2	Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?
3	Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?
4	Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?
5	Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?
6	Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejpozději však do 6 hodin?
7	Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?
8	Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?

11/1 Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?

Co bude zejména hodnoceno:

- zdravotní stav telat,
- poranění či narušení zdravotního stavu telete trvající déle než 2 dny,
- záznamy o lékařském ošetření telete, o přivolání veterinárního lékaře.

11/2Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?

Co bude zejména hodnoceno:

- **stav telat přímo na místě v chovu,**
- **zda v době kontroly nebyla telata uvázaná** (vyjma případů skupinově ustájených zvířat, pokud byla v době kontroly krmena – i tehdy však maximálně jednu hodinu),
- **uvazovací postroje,** pokud jsou používány, aby nezpůsobovaly poranění telat.

PPH 12 OCHRANA PRASAT

12	1	Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?
12	2	Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?
12	3	Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?
12	4	Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a mají zaprahlé prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?
12	5	Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?
12	6	Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapuštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?
12	7	Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?
12	8	Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?
12	9	Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem tak, aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?
12	10	Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?

PPP 13 Obecné požadavky welfare hospodářských zvířat

13	1	Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?
13	2	Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?
13	3	Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?
13	4	Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, která by vedla k jeho poškození?
13	5	Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat, a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s právními předpisy?
13	6	Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?
13	7	Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?
13	8	Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?
13	9	Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a dalšími riziky ohrožujícími jejich zdraví?
13	10	Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stájí pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?
13	11	Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?
13	12	Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?

NEJČASTĚJŠÍ PORUŠENÍ NS (2009-2013)

- Únik hnojůvky z polního složiště

Hnojení na sníh a na podmáčenou půdu

POČTY KONTROL + PORUŠENÍ (2014)

DELEGOVANÉ KONTROLY

Typ	Řádné	Celkem	Kontroly s porušením celkem	Porušené požadavky
AEO	606	613	14	Nevedení/nedostatečná evidence (4x), nebyl prováděn řez ovocných stromů (4x), pastva zvířat před povoleným datem (2x), aplikace hnojiv/pastva zvířat na pozemku s úplným zákazem hnojení (2x), nedodržení minim. množství N/ha pastvy (2x)
EZ	274	287	9	Porušení pravidel platných pro ekologické hospodaření (např. aplikace průmyslového kompostu, krmení zv. surovinami z konvenčního hospodaření..)
ZvP	34	34	2	Použití nepovolených účinných látek při pěstování chmele (2x)
KONOPÍ	9	9	0	
RADIOAKT	50	50	0	
GAEC 11	347	355	2	Nedodržení 3m. nehnojeného pásu od břehu (2 x)
GAEC 12	346	425	49	Absence/nedostatečný havarijní plán (43 x), porušení standardu (8 x)
CELKEM	1 666	1 773	76	